

Банк ідей

Рольова гра «У пастці ліфта»

Шестеро гравців виступають добровольцями для виконання певної ролі. Вони залишають кімнату на 15 хвилин, поки інші працюють над створенням сценарію. Ведучий роздає сценаристам персонажів. Для кожного з них сценаристи створюють короткий опис особистості/обставин та ймовірної реакції/поведінки на застрягання в ліфті.

Ознайомте кожного гравця зі своєю роллю. Чужих ролей ніхто знати не повинен. По завершенні гравці повинні вгадати ролі одне одного.

Запропоновані персонажі (можете придумати інших, відповідних до учнівського віку):

- ✓ людина, яка має проблеми з контролем гніву;
- ✓ радник;
- ✓ нещодавно розлучена пара;
- ✓ людина з клаустрофобією;
- ✓ людина, яка вважає, що її викрали інопланетяни.

Після гри обговоріть, як поведився кожен персонаж. Чи всім вдалося ефективно використовувати навички ведення діалогу та активного слухання?

Опитаймо одне одного

Участь можуть брати всі, але активніших це завдання стримує, тренуючи їхню зосередженість, а стриманіших заохочує, забезпечуючи рівномірну залученість як у мовленні, так і в слуханні. Це завдання можна використовувати для:

- ✓ удосконалення вмінь роботи з запитаннями через розвиток здатності ставити влучні запитання;
- ✓ покращення навичок аудіювання з подальшим опитуванням;
- ✓ підготовки до відеоконференцій.

Використовуйте його, щоб допомогти підготуватися до вступної частини заходу.

КРОК 1

Запропонуйте класу працювати в групах (оптимальна кількість — 4). Усі повинні знати порядок своєї участі. Найпростіше це організувати, роздавши всім номери, залежні від займаних місць.

КРОК 2

Усі члени певної групи ставлять обраній людині запитання на тему, яку обрав учитель. Цей етап має дві ключові ролі:

- ✓ респондент(к)и — стоять і відповідають на запитання решти членів своєї групи протягом однієї хвилини;
- ✓ інтерв'юер(к)и — неперервно ставлять запитання тим, у кого беруть інтерв'ю.

Запитання повинні бути відкритими й заохочувати довші, творчі та особисті відповіді («Чи можете ви розповісти мені більше про...?», «Як ви ставитесь до...?»), а не закритими, на які можна відповісти просто й коротко («Вас звали Роберт?»). Запитання можуть впливати з уже сказаного.

КРОК 3

Наприкінці хвилини респондент(к)ами стають інші учасники та учасниці, аж поки ними не побувають усі члени групи.

КРОК 4

По закінченню завдання заохотьте клас поміркувати над тим, що вони обговорили, поділитися своїми ідеями й дати позитивний відгук своїй групі.

Диктант «на бігу». Яким було повідомлення?

Підготуйте три письмових повідомлення відповідно до бажаної теми. Покладіть їх на окремий стіл з іншого боку кімнати або прикріпіть на стіну. Розділіть клас на три групи. Одна людина з кожної групи підходить до свого повідомлення, читає його і запам'ятовує якомога більше інформації. Після цього всі троє повертаються на вихідну позицію і розповідають наступним учасникам/учасницям, що запам'ятали, а ті записують почуте. Процедура повторюється, доки команда не запише повідомлення дослівно. Перемагає та, яка завершує першою. За неточності можна знімати бали.

Банк ідей

Рольова гра «Активні слухачі»

Підготуйте одну тему, яку хотіли б запропонувати в класі. Усі працюють у групах по три особи, де кожне займає одну з ключових ролей: доповідача, слухача або спостерігача.

- Доповідачі/доповідачки 1-6: три хвилини говорить на обрану тему.
- Слухачі/слухачки 1-6: мають поводитися відповідно до ролі:

Слухач(ка) 1 — слухає мовчки

Поведінка: слухайте доповідача/доповідачку уважно та мовчки.

Слухач(ка) 2 — слухає з використанням мови тіла

Поведінка: використовуйте мову тіла, щоби показати свою увагу: аби доповідач(ка) розумів/розуміла, що його/її слухають, видавайте заохочувальні звуки, робіть жести, демонструйте відповідний вираз обличчя.

Слухач(ка) 3 — слухає й переймає ініціативу

Поведінка: перебивайте власними запитаннями та коментарями, щоби скеровувати тему в бажаному для вас напрямку.

Слухач(ка) 4 — слухає і слідкує

Поведінка: уважно слухайте, що говорить вам доповідач(ка), намагайтеся нічого не пропускати і якомога глибше сприймати описаний досвід.

Слухач(ка) 5 — слухає і переказує

Поведінка: уважно слухайте доповідача/доповідачку. Коли доповідь закінчиться, розкажіть якомога більше про те, що почули, від першої особи («я»), тобто так, ніби ви займаєте доповідацьке місце.

Слухач(ка) 6 — слухає та ігнорує

Поведінка: слухайте так, ніби вам нецікаво. Подивіться у вікно, почистіть нігті, позіхайте, якщо хочете, але ні в якому разі не звертайте уваги на доповідача чи доповідачку. На закінчення скажіть щось дуже невимушене й неактуальне.

Спостерігачі/спостерігачки 1-6 мовчки роблять нотатки про взаємодію доповідача/доповідачки та слухача/слухачки, а коли доповідь закінчується — представляють результати.

Розділіть клас на групи по троє та розподіліть ролі. Якщо кількість не ділиться на три, спостерігачів може бути менше. Коли закінчиться три хвилини, спочатку звітують спостерігачі/спостерігачки, потім доповідачі/доповідачки й насамкінець слухачі/слухачки, які розкривають свої ролі та діляться спостереженнями.

По закінченні заохотьте клас поміркувати над тим, що вони обговорили, поділитися ідеями й дати позитивний відгук своїй групі.

Поміркуйте

Ви готові до ведення діалогу, якщо зможете відповісти «так» на нижченаведені запитання.

Чи готові ви до ведення діалогу?

- Чи готові ви слухати іншу людину?
- Чи готові ви прийняти те, що інша людина може (принаймні частково) мати рацію?
- Чи ви достатньо спокійні, щоб чемно поговорити?
- Чи можете ви спокійно запитати людину: «Хочете про це поговорити?»
- Чи можете ви знайти місце для зустрічі подалі від аудиторії, яка чинить тиск на когось із вас?
- Чи вас нічого не відволікає?
- Чи достатньо у вас часу, щоби висловитися?
- Чи цікаві вам погляди іншої людини?

Розділ 1. Ведення діалогу

- Чи знаєте ви, які ідеї та інформацію хотіли б додати до діалогу?
- Чи справді ви певні в переконаннях, які привносите у діалог?
- Чи усвідомлюєте ви, що не маєте всебічної й повної інформації стосовно проблеми?
- Чи знаєте ви про будь-які чутливі тригерні моменти, які інша людина може залучити до діалогу?
- Чи підготували ви вступні слова, що передають спільні та відкриті наміри?
- Чи готові ви скорегувати свої думки та позиції?
- Чи потрібно вам досягти певних домовленостей для ведення діалогу?

Джерело: *Dialogue: Skills for Classroom and Community* ©
Jeffrey R. Benson and Rachel A. Poliner, 2012